

Viðmerking til miðflokkinn:

Sýnið tað í gerðum - heldur enn orðum...

- Tað loypti rættuliga øði í miðflokkinn, tá víst varð á, at uppskot teirra um at avsiga Samhaldsfasta, setti tey arbeiðstøku upp móti pensjónistunum. Uppskotið er eingin haldbar loysn, tí við tí skinklar skipanin bert víðari í nakrar mánaðir. Meinti flokkurin nakað við at bjarga ALS, kundu teir tvingað onkran annan enn pensjónistarnar at læna hesar pengar. Uppskotið hevur bert eittans endamál: At leggja samgonguni forðingar í hesum málið.

Ikki hissini teigapláss, sum Jenis av Rana úr miðflokkinum nýtir í aftursvari til lesarabræv mitt í samband við, at Tordur Niclasen hevði lagt uppskot fram á ting, sum setur pensjónistarnar upp móti teimum arbeiðsleysu. Eg færdi fram, at eg held tað vera skeivt at ofra Samhaldsfasta fyri at ALS kundi skinkla víðari í nakrar mánaðir - hetta er eingin haldbar loysn. Um gjaldið til samhaldsfasta verður lænt til ALS, er tað deyðadómur yvir Samhaldsfasta - og tá haldi eg lítið er vunnið.

Jenis finst at umrøðu míni av miðflokkinum - sigur, at javnaðarmenn eru so eymir um, at miðflokkurin verjur virði og borgarar, sum javnaðarflokkurin helt seg hava patent uppá. Hetta eru hansara orð, men ikki haldi eg at nakar flokkur hevur patent upp á hvørki borgarar ella virði, tað veri seg verðslig ella andalig.

Ikki ráð at hækka pensjónina

Hann spækkur meg við at siga, at tað krevst meira av okkum javnaðarmönnum, enn at reypa av at javnaðarflokkurin kom við fólkapensjónini í 1959 og nevnið her P. M. Dam. Men tá hann sigur, at eg havi skift síðu, og nú ikki vil at pensjónin skal hækka, tá sigur hann beinleiðis ósett - ella hann pilkar ein setning úr samanhanginum, so tú fært ikki heildina við. Vit kunnu eins væl nevna tað at lúgva.

Eg havi tvær ferðir seinastu vikuna víst á, at vit í framtíðini ikki fara at megna at gjalda meiri til fólkapensjónina. Hetta vóru menn greiðir um, áðrenn kreppan merktist. Tað vóru slíkir tankar, sum vóru aftan fyri Sam-

haldsfasta. Bólkurin av pensjónistum veksur náttúrliga, men sum gongdin er í hesum landi, veksur hann skjótari enn gott er, tí tey yngru fara av landinum. So kunnu vit meina hvat vit vilja, tí hetta er veruleikin. Tí verður Samhaldsfasti um nøkur ár álitið hjá pensjónistum, um hann fær loyvi at vera til. Og so leingi eingin kemur við nakrari betri loysn upp á pensjónsspurningin - kunnu vit bert staðfesta, at tey ikki unna pensjónistum bœtt kor.

Nei til støttarsamfelag

Men eitt kundi eg hugsað mær at vita, hvussu ætla miðflokkurin at tryggja pensjónirnar í framtíðini, tá Samhaldsfasti er avtikin? Onkur vil siga, at vit ikki skulu hava almennar pensjónir - fólk kunnu sjálv tekna sær tryggingar. Men hvar eru vit tá? Og hvat er tað fyri samfelag vit tá hava? - Tað er støttarsamfelagið, har tann ríki gerst ríkari og tann fátæki fátækari. Og hevur tú í huga, hvør tað er, ið slík sjónarmið hevur, so eru tað fólk í almennum starvi við feitari eftirløn. Tey kunnu saktans, tí teimum tørva hvørki fólkapensjón ella samhaldsfasta. Men hin lágløniti, hin tímaløniti ella hin arbeiðsleysi hevur onga eftirløn og hevur ikki ráð at tekna privata trygging - hjá honum verður almenna pensjónin álitið, og hetta eigur at standa øllum í boði.

Brøttingarsinnað bjóða seg til

Jenis vísir greitt sína vreiði móti javnaðarflokkinum, og teimum fólkum, ið honum standa fyri. Tað er púra klárt at javnaðarflokkurin hevur gjørt mistøk. Vit í SU eru

heldur ikki so bláoygd, at gloypa øllum rátt, sum landsstýrið kemur við. Men vit eru við fyrri at broyta. Vit vilja við okkara ávirkan beina flokkinn aftur á rætta kós. Tað nýtast einki at seta seg formermaður í sofunu - tað eru tað tíverri ov mong, ið gera. Vilja vit hava broytingar og vilja vit hava onnur fólk frammat, so er at bjóða seg til og gera sína ávirkan galdandi.

Tað dugir heldur ikki at stovna nýggja flokk í heilum. Hetta mátti verði monnum aftan fyri miðflokkinum greitt. Hesir menn hava jú eginleikan, at hvørja ferð teir gerast fleiri enn ein, so fara teir í tvíningar. Tað byrjaði við framburðsflokkinum hjá Kjartani, sum bleiv til framburðs- og fiskivinnuflokkurin. So gjørdist flokkurin »kristiligiur«. Føroya framburðs- og fiskivinnuflokkur kristiligi fólkaflokkurin. So skræðnaði og úrsliðið gjørdist framsóknarflokkurin og kristiligi fólkaflokkurin. Og nú er hesin Hann hjálpi mær aftur farin í tvíningar! Hetta arbeiðslagið boðar ikki frá góðum. Og tað var tað eg eisini vísti á, at í tí anda, tit siga tykkum arbeiða, mátti slíkt ikki sœmt seg.

Gongdin hevði ikki verið øðrvís!

Hondina á hjartað, so hevði støðan neyvan verið betri, um aðrir stýrdu í Tinganesi. Alt málið um bankarnar hevði neyvan verið loyst øðrvísi, um vit høvdu borgarligt landsstýri, tað er ov naivt at halda tað. Men hinvegin, so hevði Arbeiðsloysisskipanin ikki verið komin uttan javnaðarflokkinn. Lønirnar høvdu verið lækkaðar við lóg, um vit høvdu borgarligt lands-

stýrið - og tá høvdu fakfeløgini eisini verið enn veri fyrri, hóast júst viðurskiptini millum fakfeløgini og javnaðarflokkinn er okkara svarta samvitska - her hava fólkini ikki fylgt hugsjónini nóg væl. Samhaldsfasti hevði langt síðani verið tikin av við lóg - og tað verður hann nú kanska kortini, um bert javnaðarflokkurin er at verja hann. Víst eru mistøk gjørd, tað viðganga allir flokkar, men tað er ikki einsbetyðandi við at flokkur og hugsjón er farin í søguna - fólk og flokkar verða sett fyrri fólksins dóm seinni í ár, so tey, ið vilja broyting kunnu bert gera sína ávirkan galdandi.

Skapa hurluvasa

Annars eyðkennir tað føroyskan andstøðupoliikk, at har er lítið og einki álvara aftan fyrri. Tað tyktist sum um menn bert arbeiða, sum vindurin blæs. Kanska hetta er tí, teir onga politiska ávirkan hava - men tað er ikki konstruktivur poliikkur, sum verður førður. Á henda hátt er við uppskotinum hjá Tordi um at taka samhaldsfasta. Tað er við Gud ikki fyrri at bjarga ALS, tað er bara - og tað pástandi eg - fyrri at stunga ein pinn í hjólið hjá samgonguni. Vildi Tordur bjargað ALS, so kundi hann tvinga onkran annan, enn pensjónistarnar, til at læna pengar. Og hvat fær hann burtur úr, um samgongan slimar? Verður skilið kanska betur, um vit fáa val í mai? Nei, tað skapar bara politiskan hurlivasa - tað er einasta endamál við slíkum uppskoti. Javnaðarflokkurin fer ikki at ofra tey arbeiðsleysu. Treyðugt so hevur hann bundið seg við avtalu við donsku stjórnina - men bjargast

skal skipanin.

Verða takksom fyrri Samhaldsfasta

Jenis sigur, at eg og nakrir heilt, heilt fáir føroyingar nú royna at kóka politiska súpan av Samhaldsfasta og heldur hetta vera undir alt lágmark. Hann heldur, at tá Samhaldsfasti kundi lænast í fjør, kann hetta eins væl gerast í ár. Munurin er tann, at fjør varð stovnsfæið lænt + inngjaldið. Kassin er nú tómur. Verður inngjaldið nú aftur lænt, kunnu vit eins væl avtaka grunnin, tí tá er hann einki verður - serliga ikki, um vit fáa borgarligt landsstýri eftir valið - tí tá er so lætt hjá teimum at taka hann av. Men kemur grunnurin at virka, fara hvørki sambands- ella fólkafloksmenn at taka hann av, og eftirtíðin fer at verða teimum takksom, ið stóðu saman um grunnin.

Ikki í orðum - men í gerðum

At enda kemur Jenis inn á hugsjónina - sosialismuna. Hann vísir á, at hugsjónin er einki verd, um menniskjan er ov veik. Hetta er sjálvsagt. Men

eg haldi at Jenis átti at vitað beutur um javnaðarflokkinn, enn at koma við assosiasjónum um Eysturevropa - kommunismuna. Tað var jú góð borgarlig agitasjón fyrri nøkrum árum síðani, at sammata javnaðarflokkinn við kommunismuna, og at siga at javnaðarflokkurin var ateistisk. Men her kunnu vit bert vísa á, at júst javnaðarflokkurin hevur verið sterkasta bolverkið móti kommunismuni. Í teimum londum, har javnaðarflokkurin hevur verið sterk, hevur kommunismun ongantíð fingið fótin fyrri seg...

Og lat okkum so at enda sláa fast við tiggjum maseymi, at bæði í javnaðarflokkinum, í tjóðveldis-, fólk-, sambands- og sjálvstýrisflokkinum stendur okkum eins væl í boði at mæta Frelsanum, sum í framburðs- og fiskivinnuflokkinum, kristiliga fólkaflokkinum ella miðflokkinum. Trúgvín hevur altíð verið grundfest í føroyinginum, men gamalt var heldur at sýna hetta í gerðum, enn við orðum...

Eiríkur Lindenskov

AÐALFUNDUR

Lýsti aðalfundurin hjá
STARVSMANNAFELAGNUM
26. februar 1994, kl. 10.00
verður á
HOTEL HAFNIA

Limir, sum koma av bygd, fáa endurrindað fyrri ferðakostnaðin.

Starvsmannafelagið

